

حضرت زهرا (س) نه وسیله بهشت، که خود بهشت بود

دکتر محسن اسماعیلی استاد حوزه و دانشگاه با تشریح آثار رفتار انسان در برابر نعمت‌ها، گفت: حضرت زهرا سلام الله علیها، نه وسیله بهشت، که خود بهشت بود. کوثر یعنی خود بهشت.

همشهری آنلاین: دکتر محسن اسماعیلی استاد حوزه و دانشگاه با تشریح آثار رفتار انسان در برابر نعمت‌ها، گفت: حضرت زهرا سلام الله علیها، نه وسیله بهشت، که خود بهشت بود. کوثر یعنی خود بهشت. اما کسانی هم بودند که با کفران این نعمت، و ظلم به او، خود را برای همیشه بدبخت و جهنمی ساختند.

به گزارش همشهری آنلاین، دکتر محسن اسماعیلی عضو حقوقدان شورای نگهبان و نماینده منتخب مردم در مجلس خبرگان رهبری در مراسم عزاداری شهادت بانوی دو عالم حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها در محل حسینیه فاطمه الزهرا (س) خیابان دولت تهران، با یادآوری اینکه چگونگی رفتار انسان با نعمت‌هایی که به او داده شده است، از مهمترین موضوعات در معارف دینی است، گفت: بدبخت‌ترین انسان‌ها کسانی هستند که نعمت را به دست خود تبدیل به نعمت می‌کنند؛ یعنی آنچه را که می‌تواند وسیله بهشت رفتن‌شان باشد موجب جهنم می‌کنند.

گزیده سخنان این استاد حوزه و دانشگاه درباره آثار رفتار انسان در برابر نعمت‌ها در ادامه آمده است:

* نعمت‌های خداوند بر یکایک ما هم بی‌اندازه است و هم ابتدایی؛ یعنی بدون آنکه مستحق باشیم، و از روی لطف و تفضل به ما داده شده است. در دعا‌های امام سجاد علیه‌السلام است که به پروردگار مهربان عرضه می‌دارد: به رغم همه گناهان و خطاها، باز هم به سوی تو می‌آیم، «إِذْ جَمِيعُ إِحْسَانِكَ تَفَضُّلٌ وَإِذْ كُلُّ نِعْمِكَ ابْتِدَاءٌ»؛ چراکه هر احسان که می‌کنی از روی تفضل است و هر نعمت که می‌دهی، بی‌هیچ سابقه. این طور نیست که نعمت دادن تو منوط به کسب لیاقت و کار خوب ما باشد.

* نعمت‌های این دنیا را خدای ما از کسی دریغ نمی‌کند، و البته برای بندگان مومن نعمت‌های ویژه‌ای هم دارد. به قول سعدی، «.... باران رحمت بی حسابش همه را رسیده، و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده، پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندارد و وظیفه روزی‌خواران به خطای منکر نَبُرد»

* پروردگار مهربان ما از دادن نعمت امساک نمی‌کند، اما نسبت به رفتار ما با عنایت‌هایش حساسیت فراوان دارد؛ تا آنجا که ممکن است در اثر بدرفتاری خود ما، نعمت‌ها به نعمت و مایه نکبت تبدیل شوند. به همین دلیل است که نعمت‌شناسی از مهم‌ترین نیازهای هر فرد علاقمند به سعادت است و قسمت عظیمی از معارف دین را به خود اختصاص داده است.

* واژه «نعمت»، به کسر نون، را در لغت به معنای راحتی، گشایش، دارایی، و ضد سختی و تنگدستی دانسته‌اند. به تعبیر راغب اصفهانی حالتی را که انسان از آن لذت می‌برد، نعمت می‌گویند. نقطه مقابل نعمت، «نقمت» است. خلاصه آن‌که، نعمت به چیزی گفته می‌شود که موجب آسایش و رفاه و خوشبختی انسان می‌شود، و نقمت هم به معنای عذاب و بدبختی ناشی از انکار است.

* اما نکته مهم این است که هر کس آسایش و رفاه و خوشبختی یا گرفتاری و ناکامی و بدبختی را بر اساس اعتقادات و علاقه‌های خود تفسیر می‌کند. پس نعمت یا نقمت بودن یک چیز بستگی به جهان بینی و نگاه خود فرد دارد. ممکن است چیزی را که شما موجب سعادت و لذت‌بخش می‌دانید، من مایه بدبختی و آزاردهنده تلقی کنم یا بالعکس. مثلاً ممکن است کسی شهادت را مصداق هلاکت می‌داند و دیگری مایه سعادت.

* برای انسانی که به خدا و قیامت، و به بهشت و جهنم واقعاً اعتقاد دارد، نعمت چیزی است که او را به خدا برساند و وارد بهشت کند؛ هر چند از نظر دیگران نقمت باشد. در مقابل، هرچه او را از خدا دور کند و وارد دوزخ نماید، نقمت است؛ هر چند از نظر دیگران نعمت محسوب شود.

* خوشبختی و بدبختی، و نیز لذت و رنج از امور نسبی هستند و برای هر کس مطابق با بینش و تمایلات خودش تفسیر می‌شوند. از دیدگاه یک مومن، خوشبختی واقعی در ایمان است و لذت حقیقی در بهشت. پس نعمت از نگاه او چیزی است که او را به این هدف نزدیک می‌کند؛ هر چند از نگاه غیر مومن چنین نباشد. مثلاً «جهاد» از نگاه مومن نعمت بزرگی است که فقط به اولیای خاص داده می‌شود، اما از نگاه غیرمومن یک نقمت و نکبت است.

* مطلب مهم دیگر آن است که نعمتْ مانند نعمت یا تبدیل آن به نعمت هم بستگی به عمل خود ما دارد. خداوند از دادن نعمت دریغ نمی‌کند؛ یعنی همه وسایل و مقدمات لازم برای لذت بردن ما از زندگی مومنانه و دخول در جنت را در اختیار ما قرار می‌دهد؛ بدون اینکه استحقاق و طلبی از او داشته باشیم. اما این دیگر دست خود ما است که از آن نعمت درست استفاده کنیم یا آن را به ضدّ خود تبدیل کنیم.

* یکی از هشدارهای مهم و تکان‌دهنده قرآن همین است که تبدیل نعمت به نعمت دست خود شما است. خداوند نعمتی را که می‌دهد، پس نمی‌گیرد؛ مگر اینکه خود انسان موجب آن شود؛ « ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ »؛ سنت و قانون الهی آن است که خداوند، هیچ نعمتی را که به گروهی داده، تغییر نمی‌دهد؛ جز آنکه آنها خودشان را تغییر دهند.

* بدبخت‌ترین انسان‌ها کسانی هستند که نعمت را به دست خود تبدیل به نعمت می‌کنند؛ یعنی آنچه را که می‌تواند وسیله بهشت رفتن‌شان باشد موجب جهنم می‌کنند.

* حضرت زهرا سلام الله علیها، نه وسیله بهشت، که خود بهشت بود. کوثر یعنی خود بهشت. اما کسانی هم بودند که با کفران این نعمت، و ظلم به او، خود را برای همیشه بدبخت و جهنمی ساختند.